

ЛІТАРАТУРА і МАСТАЦТВА

ОРГАН СІАУЗА СОВЕЦІНХ ПІСЬМЕННІКАУ БЕЛАРУСІ, КІРАУНІЦТВА ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВА ПРЫ СОВЕЦЕ МІНІСТРАУ БССР, МІНІСТЭРСТВА КІНЕМАТАГРАФІІ БССР І КАМІТЭТА ПА СПРАВАХ КУЛЬТУРНА-АСВЕТНЫХ УСТАНОВА ПРЫ СОВЕЦЕ МІНІСТРАУ БССР.

№ 3 (703)

Субота, 8 студзеня 1949 года.

Цана 50 кап

ВЯЛІКАЕ СВЯТА БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

Радасна святкаваў беларускі народ ішчэ свайго дзень свайго гісторыі—сваёй трыццацігоддзю незалежнасці рэспублікі.

Свае першыя словы глыбокай любові, сэрцавай удзячнасці, непаўторнай вернасці і адданасці беларускі народ паслаў Іосіфу Вісарыянавічу Сталіну, які разам з Вялікім Леніным ажыццявіў завяшчаны мару народа аб свайго дзяржаўнасці, аб ішчэ будаваць на свайго зямлі свабоднае і радаснае жыццё. З краю ў край, на ўсёй беларускай зямлі гулчэць любімае імя нашага настаўніка і правадары, першага і найлепшага друга беларускага народа Вялікага Сталіна.

Святкаванне трыццацігоддзя Беларускай ССР ператварылася ва ўрачыстую дэманстрацыю непаўторнай, неперажыванай сталінскай дружбы народаў. У сталіну беларускага народа Мінск з'ехаўся дэлегацыі працоўных Масквы і Ленінграда, дэлегацыі ўсёх братніх народаў Савецкага Саюза, каб выказаць ішчэ раз шчырае паважанне працоўным Савецкай Беларусі ў дзень свайго свята.

З задушевнай ласкай сустракалі сваіх дарагіх гасцей працоўныя нашай рэспублікі, знаёмы і з сваімі дасягненнямі, расказвалі аб сваіх далейшых планах.

З пачуццямі велізарнай радасці віталі ўсе працоўныя Савецкай Беларусі, працоўныя нашай сталіны прыхаўшых у Мінск на святкаванне трыццацігоддзя БССР блізкага саратніка Вялікага Сталіна—Старшыню Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР таварыша Н. М. Шверніка. У дні свайго вялікага свята беларускі народ з асаблівай сілай адчуў, якія нястомныя клопаты, увагу і дапамогу аказвалі яму партыя Леніна—Сталіна, Савецкі ўрад і асабіста І. В. Сталін.

У адказ на гэтыя клопаты, у адказ на дапамогу і увагу беларускі народ ішчэ з большым удзячнасцю і шчыраем будзе заахвочваць сваіх дарагіх гасцей, асабліва Вялікага Сталіна, Савецкі ўрад і асабіста І. В. Сталін.

У адказ на гэтыя клопаты, у адказ на дапамогу і увагу беларускі народ ішчэ з большым удзячнасцю і шчыраем будзе заахвочваць сваіх дарагіх гасцей, асабліва Вялікага Сталіна, Савецкі ўрад і асабіста І. В. Сталін.

З трыбуны юбілейнай сесіі Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, ішчэ вылаіла ў арыку дэманстрацыю сэрцавай любові нашага народа да свайго роднай большавіцкай партыі, да Савецкага ўрада і Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна, сэрцачна і задушевна прагучалі словы Сакратара Цэнтральнага Камітэта КП(б)Б таварыша Н. І. Гусарава: «Нікалай Міхайлавіч, звярнуўся таварыш Гусараў да таварыша Шверніка,— перадавайце нашаму правадару і настаўніку Вялікаму Сталіну ад блізкага адданнага яму народа ішчэ паклон і пачуццё ўсенароднага гарачага любві».

Надзвычайны вынікі свайго дасягненняў і перамог за сваё трыццацігоддзе, беларускі народ з шчыраем ішчэ большым гордасці ўсведамляе, чаму і каму ён абавязаны сваім ішчэ. Яго ішчэ, як і ішчэ ўсёго савецкага народа, у тым, што ім кіруе слаўная партыя большавікоў, яго ішчэ ў тым, што ў сваяго будучыню яго вядзе Вялікі Сталін.

Усе ты, велічны дасягненні, з якімі прыйшла Беларусі да свайго трыццацігоддзя, адбыліся дзякуючы таку, што ішчэ і гісторыя беларускага народа непаўторна звязаны з ішчэ большавікоў, з іменамі Леніна і ішчэ рускіх народаў, з ішчэ большавіцкімі клопатамі і ўвагай Вялікага Сталіна і яго верных

З удзячнасцю і любоўю называе наш народ сваю Камуністычную партыю большавікоў Беларусі і яе Цэнтральны Камітэт, свайго роднага ўрада, сваяго роднага савецкага ўрада, дзякуючы якім мы з кожным днём дамагаемся ўсё новых і новых поспехаў у ажыццяўленні гістарычных задач па будаўніцтву камунізма.

Чым ты была, Беларусь мая родная,— Хіба-ж не бачылі нашы вочы? Вечна абдэртана, вечна галодная, Сонца не ведала, а толькі почы...

Так пісаў Янка Купала, уславімачы старую Беларусь, яе падпільнае, жабрацкае жыццё.

Якую была Беларусь—мы ведаем не толькі з сумных песняў. Нашы бацькі, нашы сучаснікі добра бачылі, якую яна была да Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі. Ішчэ многія з нас па ўласным лёсе адчувалі той практычны змротны час, калі наш народ стагнаў пад пятой царскага жандара, пад бізном памешчыка, пад прыгнётам захопніцкай імперыялістаў.

Толькі пасля Вялікага Кастрычніка, толькі з рук Леніна і Сталіна беларускі народ упершыню за сваю ішчэ жыццёвую гісторыю атрымаў нацянальную самастойнасць, атрымаў права на сваю дзяржаўнасць, на стварэнне і развіццё свайго культуры.

Ішчэ не так даўно Беларусь уяўлялася, перш за ўсё, як непраходныя балоты, пучы, бедная пясчаная глеба, курныя хаты, саматанныя світкі, лясковыя лапы, цяжкае хвароба «каўтун». Ворагі народа — буржуазныя нацяналісты, прадажныя лэйкі імперыялізма, імкнуліся ператварыць усе гэтыя адзнакі народнага гора ў нацянальны культ, абвясціць рысамі, шчыта тыповымі для беларусаў. Яны цягнулі народ назад у цемру, у галечу, каб лёгчэй было пасадзіць на яго шыю «культурнага» еўрапейскага капіталіста і памешчыка. Вось таму наш народ асабліва ўдзячны роднаму Сталіну, пад кіраўніцтвам якога наша партыя разграміла непавісных ворагаў беларускага народа—буржуазныя нацяналістаў, прыслужнікоў нямецкага і англійска-амерыканскага імперыялізма і выкінула іх на сметнікі гісторыі.

Гераічнымі намаганнямі партыі і савецкага ўрада Беларусь за годы сталінскіх пяцігодкаў ператварылася ў адну з перадавых рэспублік Савецкага Саюза. У Вялікай Айчыннай вайне з нямецкімі захопнікамі наш народ, які пазнаў ішчэ савецкага жыцця, паказаў пуды гераізма, узору непаўторнай адданасці савецкай Радзіме, партыі Леніна—Сталіна. Беларусь, зняважана, славенная, адрававаная фашысцкімі агрэсіў, надымнаеца з руін ішчэ больш велізарнай, больш прыгожай і больш магутнай, чым была. Калгаснае саляства, дзякуючы клопатам савецкага ўрада, выбраліся з зямлянак у новыя дамы. І якраз у цяжкі час, амаль адразу-ж пасля вайны перадавыя калгаснікі паказалі, што зямля беларуская, наперак усім сумненням, можа даваць ураджай, за які ўрад прысвойвае простама земляробу самае высокае ў краіне званне Героя Сацыялістычнай Працы.

Толькі партыя большавікоў, толькі народ, якім кіруе Вялікі Сталін, пад сілу сталі такія гіганцкія ператварэнні, які асуненне справядлівай багчы, заваяванне ўсё новых і новых паладородных земляў. Толькі партыя, толькі народ, якога вядзе да камунізма Вялікі Сталін, аказалася пад сілу ператварыць Беларусь у магутную індустрыяльна-калгасную рэспубліку, з высокай перадавой тэхнікай і культурай. Толькі партыя, толькі народ, шлях якому вызначыў Вялікі Сталін, удалося ўзяць на такую вышнюю аўтарытэт Беларусі, якая сёння разам з слаўным рускім народам, з братнімі савецкімі народамі, з народам перадавых

дэмакратычных краін з міжнароднай трыбуны рашуча выкрывае англа-амерыканскія падпільныячыя новыя вайны, патрабуе міру і спакою ва ўсім свеце.

Вось у чым наша нацянальная гордасць, гордасць нашага народа, слава беларускай савецкай зямлі.

Сёння ўжо цэлае пакаленне беларусаў не ведае, што такое «каўтун», аб якім пісаў некалі Іврасаў, малючы вобраз беларуса. Краіна балот, ясоў, азёр, стала краіна перадавакласнай прамысловай тэхнікі і высокай культуры. Беларускі трактары, аўтамабілі, веласпеды, станкі, радыё-прыёмнікі, шой, сукно, запалкі, цемент, шкло, — вось прадукцыя нацянальнай прамысловаасці, якая вядома далёка за межамі рэспублікі.

Беларуская мова, мастацтва, літаратура дасягнулі за трыццаці год такога ўзроўня, які ўласна толькі сапраўдна гістарычна сталасці народа. Беларуская мова, беларуская песня сёння гулчэ на ўсёх мовах братніх народаў, па мовах свету.

Аб велізарнай увазе савецкага ўрада, большавіцкай партыі і асабіста Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна да беларускага народа, да развіцця яго прамысловасці, сельскай гаспадаркі, навукі і культуры сведчыць высокі ўзнагароды, якіх удастоены многія лепшыя спецыялісты заводаў і фабрык, калгасаў і саўгасаў, работнікі навукі, культуры, літаратуры і мастацтва.

Сярод адзначаных высокімі ўрадавымі ўзнагародамі ў сувязі з трыццацігоддзем Беларускай ССР мы бачым ішчэ такіх выдатных нашых пісьменнікаў і паэтаў, як Іосіф Колаз, Кандрат Крапіва, Пятрусь Броўка, Міхась Лынькоў, Аркадзь Куляшоў, Максім Танк, Пятро Глебка, Янка Маўр, такіх вядомых дзеячоў тэатра, які народныя артысты СССР В. Платонаў, П. Малчанав, Г. Глебаў, Л. Александровіч, народныя артысты БССР У. Уладзімірская, І. Ждановіч, Е. Міровіч, А. Лыньскага, Л. Рэжуха, Р. Мадэж, І. Валюціна, А. Нікалава, А. Абухавіч, М. Дзміціева, В. Галіна, Д. Арлова, заслужаных артыстаў БССР К. Саннікава, А. Кістава, С. Друкер, выдатных мастакоў З. Азгура, В. Валюціна-Кірава, А. Зайнава, А. Глебава, І. Ахромчыка, С. Пікалава, кампазітараў Я. Цікоціна, А. Багатырова, М. Чуркіна, архітэктараў М. Паруснікава, А. Войнава, М. Асмаюльскага і многіх ішчэ.

Работнікі літаратуры і мастацтва Савецкай Беларусі добра сабе ўдзямаюць, што гэтыя высокі ўзнагароды савецкага ўрада не толькі адзначаюць іх дасягненні, а і абавязваюць да ішчэ больш напружанай, ішчэ больш нястомнай, натхнёнай працы па стварэнню новых выдатных каштоўнасцей сацыялістычнай культуры.

«Мы будзем рухаць уперад навукі, культуру, мастацтва рэспублікі»,—гаворыць у пісьме Вялікаму Сталіну наш народ. Не можа быць сумненняў ў тым, што работнікі літаратуры і мастацтва, работнікі навукі і культуры з часцю выканавуць гэтыя, пастаўленыя перад імі нашым любімым і родным Іосіфам Вісарыянавічам Сталіным, якому беларускі народ у радасны дні свайго свята вызывае свае самыя задушевныя пачуцці, самыя светлыя думы і мары:

Дарагі правадар! Сталін, бацька любімы! Мы табе прысягаем, што днём і ўначы Так-жа будзем іці, як дагэтуль ішлі мы, Верагчы, бышма вока, здыбкі!

Радзіма! Заваявы Кастрычніцкіх дён бератчы. Ваька родны! Будзь пэўны: мы з дзённым прысягу, Маём сілу ў руках мы, каб здэйсніці яе, Маём сэрцы, адданна нашаму сплягу, Маём вочы,—у іх ты чытаеш адвагу, З нашых спраў пазнаеш, што сыны мы тае.

Маём сілу ў руках мы, каб здэйсніці яе, Маём сэрцы, адданна нашаму сплягу, Маём вочы,—у іх ты чытаеш адвагу, З нашых спраў пазнаеш, што сыны мы тае.

Уручэнне таварышам Н. М. ШВЕРНІКАМ ардэноў работнікам прамысловасці, сельскай гаспадаркі, навукі, культуры і мастацтва Беларускай ССР

4 студзеня, у памяшканні Дзяржаўнага тэатра оперы і балета БССР Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета Саюза ССР Н. М. Шверніка ўручыў ардэны Вялікай групы работнікаў Беларускай ССР, удзельнічаючых у сувязі з 30-годдзем рэспублікі і дасягнутымі поспехамі ў развіцці і аднаўленні прамысловасці, сельскай гаспадаркі, навукі, культуры і мастацтва.

Да 5 гадзін вечара залю тэатра запоўнілі ўзнагароджанымі. З'яўленне за сталом прэзідыума таварыша Н. М. Шверніка, кіраўнікоў Камуністычнай партыі (большавікоў) Беларусі і ўрада БССР выклікае бурныя апалы ўсёй залі. Усе ўстаюць. Раздаюцца прывітальныя воклічы ў чэсь Вялікага правадары, настаўніка, лепшага друга беларускага народа таварыша Сталіна, у чэсь Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР тав. Н. М. Шверніка.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР тав. Казлоў звяртаецца з кароткай прывітальнай прамовай да дарагога гасця беларускага народа Нікалая Міхайлавіча Шверніка. Энну ўзняўся гучныя, доўга не спіхаючыя апладысменты.

Абвясціўшы Указ Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР «Аб ўзнагароджанні ардэнамі і медалямі работнікаў прамысловасці, сельскай гаспадаркі, навукі, культуры і мастацтва Беларускай ССР».

Тав. Н. М. Швернік уручае ўрадавыя ўзнагароды.

Ардэны Леніна ўручаюцца сакратару ЦК КП(б)Б Н. І. Гусараву, Старшыні Савета Міністраў БССР А. Е. Клячкова, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР В. І. Казлова, сакратара ЦК КП(б)Б В. Д. Ігнальова, І. П. Туру, М. Т. Іаўчуку, М. В. Зіманіну, намесніку Старшыні Савета Міністраў і міністру замежных спраў БССР К. В. Кіслава, міністру дзяржаўнай бяспекі БССР І. Ф. Панава, камандуючаму Беларускай Ваеннай Акружай генерал-палкоўніку С. Г. Трафіменку і ішчэ, а таксама дзесяцім навукі: Краўцова А. А., Мяснік С. М., Шкінаву Л. Н., Першаў В. П., Пракашчуку А. Я., Тамашэвічу В. А.; пісьменнікам Атраховічу (Праўне) К. Е., Броўку

П. У., Куляшоў А. А., Лынькоў М. П., Мінькевічу (Якубу Коласу) К. М., архітэктару Паруснікаву М. П., акторам: Александровіч Л. П., Уладзімірскому-Малейко У. І., Ждановіч І. Ф. і ішчэ.

Ордэн Працоўнага Чырвонага Сцягу быў уручаны 168 работнікам прамысловасці, сельскай гаспадаркі, навукі, культуры і мастацтва Беларускай ССР. Сярод іх: скульптар Азгур З. І., дырэктар Беларускай Дзяржаўнай кансерватарыі Багатыроў А. В., артыст Валюцін І. М., паэт Глебка П. Ф., прэзідэнт Акадэміі навук БССР Грашчэкаў Н. І., артыстка Рэжэяка Л. І. і ішчэ таварышы.

Ад імя ўзнагароджаных выступілі сакратар ЦК КП(б)Б тав. Н. І. Гусараў, фрэза-роўшчык Мінскага трактарнага заводу тав. А. І. Колін і артыстка тав. Л. І. Рэжэяка.

Пасля ўручання ўрадавых ўзнагарод з кароткай прамовай да ўзнагароджаных звярнуўся Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета Саюза ССР Н. М. Швернік, сустраўшы працяглай апалы.

— Таварышы, — сказаў Н. М. Швернік, — гораца вітаю вас з высокай урадавай ўзнагародай — ардэнам Савецкага Саюза! (Бурныя апладысменты).

Узнагароджанне вас у сувязі з трыццацігоддзем Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі з'яўляецца ярачай прывітаннем і апалы Савецкай Радзімы, большавіцкай партыі і асабіста таварыша Сталіна аб беларускім народзе, які прайшоў за гады савецкай улады шлях гераічнай барацьбы за перамогу сацыялізма. (Апладысменты).

Пад кіраўніцтвам Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Беларусі і Савета Міністраў БССР работчы, калгаснікі і ішчэ

тагітэныя змагаюцца за дасягненне вышэйшага паспяховага сталінскай пяцігодкі. (Апладысменты).

На прадпрыемствах і ў калгасах працоўныя Беларусі дабіваюцца павышэння вытворчасці працы, узмацняюць урадлівае паліў, змагаюцца за зніжэнне сабекошту і павышэнне якасці прадукцыі.

Але на гэтым супакойвацца нельга. Партыйным, савецкім і профсаюзным арганізацыям трэба ішчэ шырэй развіць сацыялістычнае спаборніцтва на прадпрыемствах, усмерна выкарыстоўваць метады работы перадавікоў і спецыялістаў у вытворчасці, якія павышаюць вытворчасць працы на прадпрыемствах, а ў калгасах выкарыстоўваць лепшыя метады работы Герояў Сацыялістычнай Працы, перадавікоў сельскагаспадарчай вытворчасці, які рухаюць наперад развіццё прамысловасці, сельскай гаспадаркі на аснове дасягненняў навукі і тэхнікі.

Мы жынем з вамі ў эпоху будаўніцтва камунізма, калі да кожнага работніка, а таксама і радавога работніка, дзе-б ён ні працаваў, прад'яўляюцца патрабаванні ўсёй авалодаць навейшай тэхнікай і апошнімі дасягненнямі навукі для таго, каб паспяхова выконваць даручаную яму справу, беззаганна працаваць для памнажэння багачы нашай сацыялістычнай Радзімы.

Нашым кадрам асабліва неабходна павышаць свой ідэя-тэарэтычны ўзровень, вывучаць творы Леніна і Сталіна, якія ўзброюць нашых работнікаў рэвалюцыйнай тэорыяй дыялектычнага матэрыялізма.

Я ўпэўнен, што вы, натхнёны ўрадавай ўзнагародай, і надалей будзеце працаваць, не пакладаючы рук, у першым радках будаўніцтва камунізма. (Працяглая апалы).

Жадаю вам, таварышы, поўнага поспеху ў вашай працы на дабро беларускага народа, на росвіт дружнай сталінскай сям'і народаў — Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік! (Бурныя, працяглая апладысменты). Усе ўстаюць. Акрест вышывае Гімн Савецкага Саюза.)

(БЕЛТА).

Да прабывання таварыша Н. М. ШВЕРНІКА ў Мінску

3 студзеня Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР тав. Н. М. Швернік наведаў будніцкае паводуўзі сталіны Беларусі — аўтамабільны і трактарны заводы.

На аўтамабільным заводзе таварыш Н. М. Швернік быў у пэху пасі 14 2 і ў прасавым пэху. У працоўным прадле гадзіннага корпусу тав. Н. М. Швернік аглядзеў новыя групы аўтамабіляў-самаскіды «МАЗ-205» і асабіта вузлы аўтамабіля. Ён таксама наведаў будніцтва бляка лінейных пэху і кавальскага корпусу, азнаміўся з генеральным планам будніцтва завода і жыллёвых пасёлкаў.

На трактарным заводзе тав. Н. М. Швернік аглядзеў пэх пускавых матораў, інструментальны і капельна-мажэжыны пэхі. У дызельным пэху ён аглядзеў аўтаматычную лінію па апрацоўцы галоўкі бляка матора трактара.

За час знаходжання на заводах тав. Н. М. Швернік гутарыў з работнімі, тэхнікамі, інжынерамі, цікавіўся іх вытворчымі поспехамі і бытавымі ўмовамі, пажадаў ім поспехаў у рабоце. Стаханавічы заводаў і задушевныя гутарылі з Нікалаем Міхайлавічам расказалі аб сваім удзеле ў сацыялістычным спаборніцтве за дасягненне вышэйшага паспяховага сталінскай пяцігодкі, гораца дзякавалі савецкі ўрад і большавіцкую партыю за штодзённыя клопаты аб працоўных.

4 студзеня Н. М. Швернік наведаў калгас імя Сталіна, Кайкаўскага сельскага, Мінскага раёна. Па народным звычай, старшыня калгаса Павел Спянавіч Влугун разам са старэйшымі калгаснікамі і калгасніцамі сустраў дарагога гасця Нікалая Міхайлавіча Шверніка хлебам-салом. У прасторным памяшканні праўлення калгаса, куды сабраліся ўсе члены ардаі, тав. Влугун расказаў Нікалаю Міхайлавічу аб развіцці грамадскай гаспадаркі калгаса і аб жыцці калгаснікаў.

Тав. Н. М. Швернік выказаў задавальненне дружнай пратай калгаснікаў і пажадаў ім далейшых поспехаў у рабоце.

Затым тав. Н. М. Швернік аглядзеў грамадскую гаспадарку ардаі. Па просьбе калгаснікаў Нікалая Міхайлавіча быў у іх новых дамах. У сям'і калгасніка тав. Сазіч тав. Швернік быў запрошаны на абед. За абедным сталом працягвалася задушевная гутарка.

Калгаснікі пёла праводзілі Нікалаю Міхайлавіча, прасілі яго перадаць ад іх нізкі паклон і сэрцачную паляку за бацькоўскія клопаты аб калгасным салястве друго беларускага народа — таварышу Сталіну.

5-га студзеня Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета Саюза ССР тав. Ч. М. Швернік наведаў Мінскі станкабудніцкі завод імя Кірава. Ён пабываў у мяжыч-

на-зборачным пэху, дзе азнаміўся з вытворчасцю станкоў. Нікалай Міхайлавіч Швернік аглядзеў толькі што выпушчаны заводом новы станок тыпу 7530 і пажадаў за яго апрабаваннем. У інструментальным пэху тав. Н. М. Швернік цікавіўся змантыраваным абсталяваннем і яго эксплуатацыяй. Дырэктар заводу тав. Н. С. Мадэцкі і галоўны інжынер тав. П. П. Ватурын расказалі Нікалаю Міхайлавічу Шверніку аб разбурэннях, які ўтварылі намяшкі акупанты на заводзе, і аб вялікай аднаўленчай рабоце і доўгым будаўніцтве пэху.

У часе прабывання на заводзе тав. Н. М. Швернік гутарыў з работнімі. Ён цікавіўся іх вытворчымі поспехамі, якасцю выпускаемай прадукцыі, дараўтаным і бытавымі ўмовамі работчы. У асамай гутарцы з Нікалаем Міхайлавічам работчы ў сваю чаргу расказалі яму аб звыч поспехах, падзіліліся планами на будучыню, выказалі сэрцачную паляку савецкаму ўраду за вялікія клопаты і увагу да патрбу і запатрабаванай ардуі.

Па развітанне Нікалаю Міхайлавічу Швернік пажадаў работчы і інжынерам завода новых поспехаў у працы.

Усюды Нікалай Міхайлавіч Швернік сустракаў сакратара ЦК КП(б) Беларусі Н. І. Гусараў, Старшыню Прэзідыума Вярхоўнага Савета Беларускай ССР В. І. Казлоў.

(БЕЛТА).

Ад'езд з Мінска Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета Саюза ССР Нікалая Міхайлавіча ШВЕРНІКА

5 студзеня з Мінска выехаў у Маскву Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета Саюза ССР Н. М. Швернік, які прымаў удзел у святкаванні 30-годдзя Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі.

На вакзале таварыша Н. М. Шверніка праводзілі: сакратар ЦК КП(б) Беларусі тав. Н. І. Гусараў, Старшыня Савета Міністраў Беларускай ССР тав. А. Е. Кля-

шчоў, Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР тав. В. І. Казлоў, Міністр Дзяржаўнай бяспекі тав. І. Ф. Панава, Камандуючы Войскамі БВА гв. С. Г. Трафіменка, сакратары ЦК КП(б) т. т. П. М. Бронч, С. Л. Саламаха, сакратар ЦК ЛКСМБ Е. Н. Канапацін, Віцэ-прэзідэнт Акадэміі навук БССР тав. С. І. Луціновіч, прафесары і выкладчыкі інстытута т. т. А. А. Краўцоў, Н. А. Вёбародаў, Я. Г. Ракаў, Ф. П. Вінакураў, сакратар партбюро інстытута Н. М. Юркітовіч, студэнты т. т. Севярыёў, Клеменчыца, Савін і ішчэ.

Вечар адкрыў дырэктар палітэхнічнага інстытута тав. М. В. Дарашэвіч. З вялікім натхненнем, пад бурныя, доўга не змяўкаючыя апладысменты, прысутныя выкіраваць ганаровы прэзідыум у складзе Палітбюро ЦК ВКП(б) на чале з таварышам Сталіным.

З прамовай выступіў сакратар ЦК КП(б) Беларусі тав. М. Т. Іаўчук. Ён гораца павішаву студэнтаў, прафесарска-выкладчыцкі калектыў з прысваеннем інстытуту імя Вялікага Сталіна, пажадаў калектыўу інстытута ішчэ большых поспехаў у выкананні высокакваліфікаваных спецыялістаў для народнай гаспадаркі рэспублікі.

Ад імя ўрада Беларусі з прывітанням выступіў намеснік Старшыні Савета Міністраў БССР А. І. Золуў.

З прывітаннямі выступілі таксама віцэ-прэзідэнт Акадэміі навук БССР І. С. Луці-

новіч, сакратар Мінскага гаркома КП(б) П. М. Бронч, сакратар ЦК Комсамола Беларусі Е. Н. Канапацін, прарэктар Беларускага Дзяржаўнага ўніверсітэта імя В. Леніна І. Е. Рагоцін, дырэктар Мінскага педагагічнага інстытута М. В. М. На вечары была зчытана вішні тэлеграма Міністра вышэйшай ССРС С. Кафтанова.

З адзначаным словам выступілі: інстытута А. А. Краўцоў, член-кар Акадэміі навук БССР М. А. В. студэнт тав. Ленін.

Ордэнам Леніна ўзнагароджаны: Народны паэт БССР Я. Колас, Народная артыстка СССР і БССР Л. Александроўская, драматург К. Крапіва, паэт П. Броўка, народныя артысты БССР У. Уладзімірскі, І. Ждановіч, А. Ільінскі, паэт А. Куляшоў, пісьменнік М. Лынькоў, архітэктар М. Паруснінаў.

ЛІТАРАТУРА І НАРОД

Актор жыццёвай праўды

Беларускі народ адсвяткаваў 30-годдзе сваёй сацыялістычнай дзяржавы. 30 год—параўнальна невялікі прамежак часу. Але савецкія людзі таму і называюцца савецкімі, што яны ўмеюць апрацоўваць час, ператвараць дні ў тыдні і месяцы, а год—у дзесяцігоддзі. Самы строгі гісторык будучага з захапленнем будзе раскажваць, як беларускі народ за першыя трыццаць год жыцця і працы ў братняй самі народнаў Вялікага Саюза дасягнуў выдатных поспехаў у развіцці народнай гаспадаркі, навукі, літаратуры і мастацтва. Цяжка нават сказаць, што не так даўно трактар быў навізнай для беларускай вёскі, а на аўтамабіль глядзелі, як на пуду. Цяпер пра мініяў аўтамабілі і трактарыя заводы ведаюць і сямейныя школьнікі і вузны ўраўнялі рамесніцкіх вучыльнікаў. Геаграфію, эканамію, гісторыю людзей паспелі, каб не адстаць ад імклівай плыні часу, рабіць папраўкі ў сваіх падручніках, дыяграмах і картах.

Але сьвярдзіць аб тым, што заваявана, не паказаўшы, якой цаной працы і барацьбы былі дасягнуты гэтыя заваяванні, — значыць сьвядзец вельмі мала. У цяжкім і заважлівым падарожжы на недалёкім, але такім слаўным мінулым савецкай краіны, якое ўзобнавіла ў вяршаснае фабрык і заводоў, мармуры помнікаў і станкаў, вядучых школаў і музеяў, баявой славы заўсёды прыходзіць нам на далажок беларуска савецкай літаратуры, якая нарадзілася разам са сваёй дзяржавай. Яна расла і дужала, убіралася ў сілу разам са сваімі героямі, савецкімі людзьмі, якія прывілі на старонкі кніг з жыцця, каб затым зноў вярнуцца ў рэчаіснасць, памножанымі ў сотні і тысячы сваімі пераймальнікамі—рабочымі і калгаснікамі, інжынерамі і вучонымі, настаўнікамі і дактарамі, якія ў вобразах сваіх любімых герояў убацькалі ідэалы тых, па ўзору каго трэба жыць і працаваць.

У гэтым сіла і слава нашай літаратуры, у гэтым яе значэнне для народа. А. М. Горкі, вызначачы адметныя якасці літаратуры, народжанай Вялікім Кастрычнікам, гаварыў аб вялікім шчасці савецкага пісьменніка, які маюць заўсёды перад сабой героя простага і янага, які само жыццё. Гэты герой прымноў у беларускай літаратуры тымі ж шляхамі, якімі ён ішоў ва ўсе літаратуры многанациянальнай савецкай дзяржавы—з фантоў грамадзянскай вайны, з калгасных паляў і пахоў завоў, са школьных класаў і інстытутных жафедоў, з перадавых ліній Вялікай Айчыннай вайны і партызанскіх атрадаў. У жыццёвых біяграфіях гэтых герояў, узятых майстэрствам пісьменнікаў у ступень мастацкіх вобразаў, адлюстраваліся вельмічыны справы савецкіх людзей.

Кожны раз, калі мы гаворым пра герояў савецкага народа ў годы грамадзянскай вайны, мы не можам не прыгадаць вобраз палескага селяніна дзяды Талаша, створанага Якубам Коласам у апавесці «Дрытва», таксама як невяліка абмінуць вобраз саланскага хлапчука Сцяпана Варуты з апавесці «На працяхах жыцця», калі патрэба раскажваць пра нараджэнне ў першыя годы савецкай вайны новых людзей, якім гісторыя суджана было пракадаваць новыя дарогі ў будучыню. З'яўленне «Дрытвы» ў беларускай літаратуры было новай наступнай вяршыняй яе росту. Герой апавесці адразу зрабіў любімым вобразам чытачоў, якія ў рэчаіснасці навочна бачылі ўрачыстасць чакаў прапоўнага народа ў годы грамадзянскай вайны. Калі прыгадаеш вобраз дзяды Талаша, адразу ўспамінаюцца трыццаць год, калі гэты герой быў да-

ланы патрабавальным савецкім чытачом да любімых ім вобразаў Кожуха і Левінсона, якія прышлі да яго з «Жалезнай плыні» А. Серафімовіча і «Разгром» А. Фадзеева.

Зрабіліся гісторыя тым дні, што выклікалі да жыцця вобраз Сцяпана Варуты, які ўступіў на светлую дарогу навукі, каб затым аддаць свае веды на карысць народа. Жыццё за гэты час непараўнальна змянілася. Шлях у навуку сёнешніх паслядоўнікаў Сцяпана Варуты больш прости і лёгкі. Але яго вобраз дарагі і для сучаснага чытача, бо ён бачыць у ім адлюстраванне жыцця цэлага пакалення савецкіх людзей. Гэты вобраз на многія годы зрабіўся ідэалам для маладых людзей. Ён хваляваў іх сваім маральным характарам, вучыў сумленнаму служэнню народу, настойлівасці і напоўнасці ў дасягненні мэты.

Бараньба новага—таго, што нараджаецца і ўладарна бярэ свае права на жыццё, са старым—тым, што асуджана гісторыя на пагібель,—непахісны закон жыцця. Савецкі чалавек, які ў нашай краіне з'яўляецца ўладаром свайго лёсу, з першых год новага грамадскага ладу павінен быў любіва абергаць парэсткі новага ў грамадскім жыцці, у свядомасці людзей ад чорнага мінулага, радзімых плям капіталізма, якія з'яўляліся перашкодай для руху наперад. Гэтай пачаснай справе прысвечіў свой талент сатырык і драматург Кандрат Крапіва. Наследуючы ўзоры рускай класічнай і беларускай дарэвалюцыйнай сатыры, ён стварыў новы жанр у нашай літаратуры—жанр савецкай сатыры.

Вялікі Кастрычнік выклікаў да жыцця многія галіны беларускай культуры, якіх не было да рэвалюцыі. Равеснікам рэспублікі з'яўляюцца беларускія прафесійнае тэатральнае мастацтва. У развіцці яго Кандрату Крапіве належыць асабліва вялікая роля. Ён—зўтар выдатных п'ес «Партызаны», «Калец дружбы», «Хто смеіцца апошні», «Праба агнём», «З народам». Паказваючы вобраз перадавога савецкага чалавека, выкрываючы рэшткі мінулага ў свядомасці пасавобных людзей, драматург разам з тым спыраў сваёй творчасцю росту прафесійнага майстэрства беларускіх актёраў.

Там фармавання характэру савецкага чалавека, як перадавога чалавека свету, займае вельмі вялікае месца ў нашай літаратуры. Перабудова псіхікі чалавека, выхаванне ў ім пачуцця савецкага патрыятызма, свядомай годнасці за веліч свайго Радзімы—адна з найважнейшых заваў большавіцкай партыі і савецкага ўраду, непераадыманая сіла якой асабліва навочна сьвердзілася ў годы Вялікай Айчыннай вайны. З самага пачатку сваёй творчасці Міхась Лынькоў намаляваў цэлы галерэй вобразаў, якія паступова, але наўхільна, дзюкуючы самаму справядліваму ў свеце грамадскаму ладу, пачыналі на-новаму глядзець на жыццё, называючыся сваіх ранейшых поглядаў і звычак. Паказваючы сваіх герояў у працы і подзвігах на славу Радзімы, пісьменнік надаў ім рысы тыпаваных вобразаў. Такімі жыўць у нашай свядомасці чырвонаармеец Міхась, які прывёс разам са сваёй часткай ў беларускае мястэчка не толькі вызваленае ад беларускіх акупантаў, але і вызваленае ад пажога яра забабонаў і звычак, якія кланатліва папыраў парызам. Наўхільна застаўся ў нашай памяці вобраз маладога савецкага чалавека—лётчыка Мядзведзькі, які, як святы заповеда, унаследваў ад савецкага ладу высокароднае

жосць савецкага чалавека, яго непераможнасць, якая грунтуецца на ўсёдашленні сваёй савецкай напавянальнай годнасці, яго гераізм, які натхняецца любоўю да сваёй сацыялістычнай Радзімы, паказаву пісьменнік у творах ваенных год.

Пасляваенныя годы былі шчэньмі ў творчасці нашых пісьменнікаў. З'явіліся новыя кнігі на тэмы будучага гераічнага мінулага і пасляваеннага будучыцтва. Сарод іх—раман А. Стаховіча «Шад мірных небаў», апавесць І. Шамякіна «Гамбоская плынь», п'еса В. Віткі «Промеч будучыні» і яго паэма для дзяткі «Вавёрчына на гора», паэма Э. Апяшчэт «Дарога ў будучыню», новыя творы І. Гурскага і інш. Хутка выйдзе асобная кніжка твор Героя Савецкага Саюза В. Лівецкага аб мужных сынах беларускага народа ў літаратурным запісу Р. Няхаў. А. Кулакоўскі працуе над літаратурным запісам кнігі В. І. Казлова аб партызанскай барацьбе.

Наша паэзія да 30-годдзя рэспублікі прышла з вялікімі дабыткамі. Яе голас поўна і прыгожа гучыць у шматнацыянальнай назі народнаў Савецкай краіны. Такія кнігі, як «Сідж брыгады» Аркадзя Куляшова, «Каб ведалі» Максіма Танка, «У роднай хаце», а таксама новыя вершы і паэмы Петруся Броўкі, «Шад небаў бацькаўшчыны» Пятра Глебка, «Рыбакова хата» Якуба Коласа, з'яўляюцца паэтычным летапісам жыцця і барацьбы нашага народа. Працягнутыя пачуццём савецкага патрыятызма, напісаным з сапраўдным паэтычным майстэрствам, яны аскрава сведчаць аб вельмізрым росце беларускай савецкай паэзіі за апошнія годы. Можна мена гаварыць аб творчасці нашых паэтаў, кожны з якіх зрабіў вялікі ўклад у літаратуру—і пра ўсхваляваным, паэтычна-ўраўнаважым вершам Максіма Танка, і пра патрыятычную высокамастакую лірыку Пятра Глебка, і пра шчырую, асветленую вялікімі ідэямі камунізма творчасць Аркадзя Куляшова, і пра глыбоканародную эпічную паэму Якуба Коласа, і пра сагрэтыя палыманай любоўю да савецкага народа—воіна і будучыні—вершы і паэмы Петруся Броўкі. Творчасць нашых паэтаў дае багаты матэрыял для такой размовы.

Але тут невяліка не называць два творы Аркадзя Куляшова, якія з'явіліся ў друку ў мінулым годзе—верш «Камуністы» і паэму «Новае рэчышча».

Верш «Камуністы»—выдатная з'ява ў нашай літаратуры ў тым сэнсе, што ён з'яўляецца бліскучым узорам публіцыстычнай лірыкі. Вялікую тэму пра ўсеперамагаючую сілу ідэй камунізма паэт вырашыў, як сваю асабістую тэму, уасвоіўшы яе ў надзвычай простых і ў той-жа час высокамастакіх вобразах. Са шчырым хваляваннем ад ішчасна называцца самым дарагім словам камуніст паэт іша:

Гэтым словам, гэтым імем—самым чыстым
Самых блізкіх мне я кічу не адзім,
Я хачу, каб называўся камуністам
Родны сні мой, а таксама сынаў сні.
«Мы жывем у такі век, калі ўсе дарогі
вядуць да камунізма» (В. М. Малаў).

Усведмленне гэтага робіць савецкага чалавека непераможным у працы і барацьбе, светлая мэта камунізма служыць яму праўным маяком у няўхільным руху наперад.

Камуніст не ахвочы спакоў сабе,
Дні і ночы
у працы ён і ў барацьбе.
Ён аб будучым дбае.
Аб часе, калі
Камуністамі будуць
Усе на зямлі...

У паэме «Новае рэчышча» Аркадзь Буляшоў намаляваў вобраз камуніста, які ўмее ператвараць у жыццё свае самыя смелыя мары. Усім сваімі помысламі ён накіраваў і ў будучыню, іе маштабамі ён вымярае свае дасягненні і дасягненні сваіх сяброў.

Партблёт—гэта пашпарт яго.
Па якім
Ён даўно ўжо
Прапісаны ў будучым тым.

Даламагаць партыі і народу ў выхаванні маладога пакалення ў духу светлых ідэалаў камунізма, у духу адданасці сваёй Радзіме—першачарговая задача савецкіх пісьменнікаў. Асабліва вялікая роля ў стварэнні беларускай літаратуры для дзяткі належыць Янку Маўру. Па кнігах Янкі Маўра маленькі чытач вучыцца пазнаваць жыццё, даходзіць да сэнсу з'яў у грамадскіх уземаадносінах і прырозе. Яго кнігі не толькі папыраюць светапогляд, але вучаць маленькага чытача з першых год свядомага жыцця быць вяртым высокага звання савецкага чалавека.

У гэтыя дні на старонках газет друкуюцца Указы Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб ўзнагароджанні ардэнамі і медалямі лепшых людзей рэспублікі. За радкімі ўказаў паўстаюць шматлікія біяграфіі тых, чые імёны запісаны ў біяграфію рэспублікі. Сарод ўзнагароджаных—будучыні завоў і майстры высокага ўраджа, мужныя воіны і героі пасляваеннай талачкай няцігоддзі, якія ў працы апердажваюць час.

Уседа за гэтымі слупкамі народ ішчэ і ішчэ раз з годнасцю называе будучыню пасляваеннага жыцця і абаронаў Радзімы ў годы вайны, тых, пра каго напісаны захапляючыя кнігі, і тых, хто напісаў гэтыя кнігі, каб уладзіць веліч савецкага чалавека.

Разам з усім народам наша літаратура адзначае сваё вялікае свядо. Многаліліяныя чытачы сярод ўзнагароджаных бачаць імёны сваіх любімых аўтараў—Якуба Коласа і Кандрата Крапіва, Петруся Броўкі і Міхася Лынькова, Аркадзя Куляшова і Максіма Танка, Пятра Глебка і Янку Маўра, паэтаў і пісьменнікаў Алеся Стаховіча, Івана Шамякіна, Васіля Віткі, Рыгора Няхаў, Эдзі Апяшчэт, Ільі Гурскага, Паўла Канапаева, Янкі Шаркоўскага, Аляксея Кулакоўскага, Анатоля Вяліюгна, Івана Грамовіча, Аляксея Зарыцкага, Усевалода Браўчанку, Алеся Буцара, Івана Мележа, Аляксандра Міронава, Тараса Хадкевіча, Алеся Якімовіча і Кастуся Біроенку.

Рознымі шляхамі, з розным жыццёвым вопытам ішлі яны ў літаратуру. Але пры гэтым разнастайнасці і адметнасці іх творчасці для іх характэрна адна агульная рыса—усе яны вышлі з народа, усе яны раслі разам з народам, усе яны служыць для ішчасці і славы свайго народа.

Аб гэтай вельмі якасці савецкай літаратуры вельмі добра сказаў А. М. Горкі: «Савецкі пісьменнік не толькі паходзіць з народа, ён з ім застаецца назаўсёды, з яго жыццём, з яго барацьбай, з яго марамі і спадкаванымі. Самы ідэйна-творчы рост яго непарульна звязаны з жыццём народа, з яго ідэйным і культурным ростам. У гэтым адна з прычын глыбокай арганічнай з'яднанасці савецкай літаратуры з жыццём народных мас, з іх культурнымі запатрабаваннямі, якія штогод узростаюць».

Дні і ночы
у працы ён і ў барацьбе.
Ён аб будучым дбае.
Аб часе, калі
Камуністамі будуць
Усе на зямлі...

Даламагаць партыі і народу ў выхаванні маладога пакалення ў духу светлых ідэалаў камунізма, у духу адданасці сваёй Радзіме—першачарговая задача савецкіх пісьменнікаў. Асабліва вялікая роля ў стварэнні беларускай літаратуры для дзяткі належыць Янку Маўру. Па кнігах Янкі Маўра маленькі чытач вучыцца пазнаваць жыццё, даходзіць да сэнсу з'яў у грамадскіх уземаадносінах і прырозе. Яго кнігі не толькі папыраюць светапогляд, але вучаць маленькага чытача з першых год свядомага жыцця быць вяртым высокага звання савецкага чалавека.

У гэтыя дні на старонках газет друкуюцца Указы Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР аб ўзнагароджанні ардэнамі і медалямі лепшых людзей рэспублікі. За радкімі ўказаў паўстаюць шматлікія біяграфіі тых, чые імёны запісаны ў біяграфію рэспублікі. Сарод ўзнагароджаных—будучыні завоў і майстры высокага ўраджа, мужныя воіны і героі пасляваеннай талачкай няцігоддзі, якія ў працы апердажваюць час.

Уседа за гэтымі слупкамі народ ішчэ і ішчэ раз з годнасцю называе будучыню пасляваеннага жыцця і абаронаў Радзімы ў годы вайны, тых, пра каго напісаны захапляючыя кнігі, і тых, хто напісаў гэтыя кнігі, каб уладзіць веліч савецкага чалавека.

Разам з усім народам наша літаратура адзначае сваё вялікае свядо. Многаліліяныя чытачы сярод ўзнагароджаных бачаць імёны сваіх любімых аўтараў—Якуба Коласа і Кандрата Крапіва, Петруся Броўкі і Міхася Лынькова, Аркадзя Куляшова і Максіма Танка, Пятра Глебка і Янку Маўра, паэтаў і пісьменнікаў Алеся Стаховіча, Івана Шамякіна, Васіля Віткі, Рыгора Няхаў, Эдзі Апяшчэт, Ільі Гурскага, Паўла Канапаева, Янкі Шаркоўскага, Аляксея Кулакоўскага, Анатоля Вяліюгна, Івана Грамовіча, Аляксея Зарыцкага, Усевалода Браўчанку, Алеся Буцара, Івана Мележа, Аляксандра Міронава, Тараса Хадкевіча, Алеся Якімовіча і Кастуся Біроенку.

Рознымі шляхамі, з розным жыццёвым вопытам ішлі яны ў літаратуру. Але пры гэтым разнастайнасці і адметнасці іх творчасці для іх характэрна адна агульная рыса—усе яны вышлі з народа, усе яны раслі разам з народам, усе яны служыць для ішчасці і славы свайго народа.

Аб гэтай вельмі якасці савецкай літаратуры вельмі добра сказаў А. М. Горкі: «Савецкі пісьменнік не толькі паходзіць з народа, ён з ім застаецца назаўсёды, з яго жыццём, з яго барацьбай, з яго марамі і спадкаванымі. Самы ідэйна-творчы рост яго непарульна звязаны з жыццём народа, з яго ідэйным і культурным ростам. У гэтым адна з прычын глыбокай арганічнай з'яднанасці савецкай літаратуры з жыццём народных мас, з іх культурнымі запатрабаваннямі, якія штогод узростаюць».

Беларускі глядач добра ведае, любіць і вобраз чалавека, які часам сустракаецца ценьц свайго народнага артыста Б. Платонава, які ў спэцыфічных вобразах паказвае праўду жыцця, вучыць нянавісці да ворагаў савецкага народа, выкрывае перажыткі мінулага, выходзіць да адданасці людзей да савецкай Радзімы. Беларускі глядач з поўным правам ганарыцца талентам Б. Платонава.

Б. Платонаў, як актор, выхаваўся і вырастаў у тэатры імя Янкі Купалы, у які ён уступіў 19-гадовым юнаком у 1922 годзе. Да гэтага часу Б. Платонаў быў актыўным удзельнікам мастацкай самадзейнасці, спачатку ў рэальным вучылішчы, пасля ў Чырвонай Арміі, у рады якой ён уступіў дабрахвотнікам, і нарэшце, у Мінскай публічнай трупе.

Першыя годы Б. Платонаў выконваў усе ролі, якія яму давалі,—вадзільныя, камедыяны, характэрныя і драматычныя. Пазней гэта станаўча адбылася на творчым дыяпазоне артыста.

Асобныя ўдачы Б. Платонава ў першыя 10—15 год выявілі яго значныя творчыя магчымасці. Але поўнае раскрыццё творчых магчымасцяў і хуткі рост актёра пачынаецца ў канцы 30-х гадоў і ў гады Вялікай Айчыннай вайны, калі талент Б. Платонава раскрыўся ва ўсёй шматграннасці.

Сярод многіх роляў, якія сыграў Б. Платонаў, можна ўказаць на некааторыя, якія з'яўляюцца творчым дасягненнем не толькі актёра, але і беларускага тэатральнага мастацтва ў цэлым. Мы маем на ўвазе, перш за ўсё, такія ролі, як Пётр («Апошні»), Пянамаў («Без віны вінаваты»), Зякіні («Хто смеіцца апошні»), Быкоўскі («Паўліпка»), Нікалай («Поезіе каханне»), Рама («Рама і Джульета»), Сяргей Цюленці («Малаяды гвардыя») і нарэшце, Канстанцін Заслонаў («Канстанцін Заслонаў»).

Цяжка ўявіць сабе, што ўсе гэтыя ролі выкананы адным актёрам,—настолькі яны неадобныя адна на другую па жанру, характэру, тэмпераменту і значэнню. Прычым, кожная з гэтых роляў у выкананні Б. Платонава ўяўляе сабой выдатнае дасягненне. Вось чаму можна сьвярдзіць, што Б. Платонаў валодае рэдкім талентам па шырыні дыяпазона. Да Б. Платонава невяліка прыстасавач нікае амплуа. Ён—актор без амплуа.

Б. Платонаў валодае вялікім майстэрствам пераўвасабалення, майстэрствам як унутранага, так і знешняга пранікнення ў вобраз. Кожны вобраз, створаны ім,—арыгінальны, свеаеаблівы, жыццёва праўдзвы і вызначача як індывідуальным, так і тыповым рысамі і якасцямі.

Вось перад намі Б. Платонаў у ролі Зякіна. Зякіні-Платонаў—гэта сатырычны

яшчэ ў нашым асяроддзі. Ён аспярожны і мяккі з людзьмі, якіх мала ведае, услужлівы да смешнага, калі яму гэта выгодна, фанабарысты перад людзьмі, якіх ён лічыць ніжэй сабе. Знаходзячыся сярод другіх, ён не прапуськае ніводнага слова, ніводнага поірку, які можна было-б сьвярдзіць для свайго мэты. Усе знешняе аблічча Зякіна як невяліка больш аднавадае яго ўнутранаму зместу—асцудоўная, мяккая паходка, дзюжурная вельміва ўсмешка. У Зякіну, як яго грае Б. Платонаў, сабрапа і індывідуальнае і агульнае. Вось чаму вобраз Зякіна вельмі даходзіць і ўражывае навуку. Пагарда да Зякіна, якая выклікаецца ў глядача іграй актёра, з'яўляецца лепшай апэкай работы Б. Платонава.

Зусім інакш Б. Платонаў прадстаўляе Алоўфа Быкоўскага. Унутраную пустату і нікчэмнасць гэтага чалавека артыст дакосносць праз яго імкненне важнасці перад простымі людзьмі, разгэрыць з сабе таго, кім ён хачеў-бы быць. Актор настолькі ярка выкрывае нікчэмнасць Быкоўскага, што глядач адчувае вялікае задавальненне, калі Быкоўскі аказваецца асмяяным тым, над кім ён сам смяяўся і каго хачеў ашукваць.

Вялікім заслужаным поспехам карыстаецца Б. Платонаў у ролі Рама. У гэтым вобразе актор імкнецца раскрыць адно з самых чыстых, самых лепшых чалавечых пачуццяў—каханне як светлую сілу, што змятае на сваім шляху ўсе перашкоды ў барацьбе за паўнацэннае існаванне чалавека.

Але самым выдатным дасягненнем Б. Платонава з'яўляецца стварэнне ім вобраза народнага героя Каі аніна Заслонава.

Вобраз Заслонава ў выкананні Б. Платонава заслугоўвае вельмі глыбокага і ўважлівага вывучэння. Ён з'яўляецца ў поўнай меры прыкладам для многіх нашых актёраў у справе стварэння станаўчага вобраза савецкага чалавека.

Б. Платонаў паказваў Заслонава чалавечым моцным, мужным, з прэдыай волей, гатовым у ім барацьбы за чысць Радзімы на любы подзвіг. Гераізм Заслонава раскрыўся як гераізм чалавека, глыбока пралікутага ідэйна савецкага патрыятызма, вялікай камунізма. Вобраз Заслонава вучыць савецкага глядача любіць да Радзімы і гераічнай барацьбе за народ, за партыю.

У апошняй сваёй працы—ролі здрадніка Мігунскага («З народам») Б. Платонаў зноў паказаў свой бліскучы талент камедыянага актёра.

Марай Б. Платонава з'яўляецца стварэнне на сцене вобраза В. І. Леніна ў п'есе П. Глебка «Святло з Усходу». Да гэтай працы актор падрыхтаваў сабе глыбокім вывучэннем станаўчага вобраза савецкага чалавека. Дасягненні Б. Платонава ў стварэнні вобраза савецкага чалавека даюць упэўненасць у тым, што ён здолее стварыць на сцене вобраз народнага гетія—Владзіміра Ільіча Леніна.

Савецкі ўрад высока ацаніў творчую дзейнасць Б. В. Платонава. У свой час яму было прысвоена званне заслужанага артыста БССР, пасля—народнага артыста рэспублікі. Савецкі ўрад ўзнагародзіў Платонава ордэнам Працоўнага Сцягу, а за вобраз К. Заслонава нададзена высокае званне лаўрэата літэратуры прэміі. У дні 30-годдзя СССР ўрад ўзнагародзіў Б. Платонава друіа ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцягу.

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета Саюза ССР Б. В. Платонаву прысвоена званне народнага артыста Саюза ССР. Гэтае званне павіна з'явіцца для Б. Платонава не толькі апэкай яго мінулай працы, але і стымулам да новых выдатных дасягненіў беларускага тэатральнага мастацтва.

Усведмленне гэтага робіць савецкага чалавека непераможным у працы і барацьбе, светлая мэта камунізма служыць яму праўным маяком у няўхільным руху наперад.

Камуніст не ахвочы спакоў сабе,
Дні і ночы
у працы ён і ў барацьбе.
Ён аб будучым дбае.
Аб часе, калі
Камуністамі будуць
Усе на зямлі...

Ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцягу ўзнагароджаны: народныя артысты БССР М. Дзянісаў, В. Галіна, Міністр кінематографіі БССР І. Красовскі, заслужаныя артысты БССР С. Друкер, А. Кістаў, заслужаны дзеяч мастацтва БССР С. Мікалаеў, аўтэнтыка па вправах мастацтва пры Совеце Міністраў БССР П. Лютаровіч, народная артыстка БССР Р. Млодзі, начальнік кіраўніцтва па справах архітэктуры пры Совеце Міністраў БССР М. Амалюўні, народны артыст БССР Л. Рахленка.

Ул. НАРЭД.

Узнагароджанне дзеячоў літаратуры і мастацтва

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР у сувязі з 30-годдзем Беларускай дзяржавы...

Народны артыст СССР і БССР П. Малчанаў, заслужаны дзеяч мастацтва БССР С. Нікалаў...

Л. Літвінаў, кампазітар Д. Лукас, дырэктар музея Янкі Купалы В. Луцвіч...

Ордэнам Леніна ўзнагароджаны: народны паэт БССР Я. Колас, народная артыстка СССР і БССР Л. Александровская...

Ордэнам «Знак пачэты» ўзнагароджаны: кампазітар М. Аладаў, заслужаны артыстка БССР Ю. Ароныч...

Мядалем «За трудовую доблесть» ўзнагароджаны: дырэктар Беларускай Дзяржаўнай драматычнай оперы і балета А. Целічан...

Ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцягу ўзнагароджаны: народны мастак БССР З. Азгур, архітэктар М. Андрэава...

Мядалем «За трудовое отличие» ўзнагароджаны: паэт К. Кірэнка, заслужаны дзеяч мастацтва БССР А. Марыск...

Мядалем «За трудовое отличие» ўзнагароджаны: дырэктар Беларускай Дзяржаўнай драматычнай оперы і балета Г. Аладава...

Ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцягу ўзнагароджаны: народны мастак БССР В. Вадзімчыц-Віруля...

Мядалем «За трудовое отличие» ўзнагароджаны: паэт В. Вітка, заслужаны дзеяч мастацтва БССР В. Кудрэвіч...

Мядалем «За трудовое отличие» ўзнагароджаны: дырэктар Беларускай Дзяржаўнай драматычнай оперы і балета Г. Аладава...

Ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцягу ўзнагароджаны: народны мастак БССР А. Кістаў, Міністр кінематаграфіі БССР І. Красоўскі...

Мядалем «За трудовое отличие» ўзнагароджаны: дырэктар Беларускай Дзяржаўнай драматычнай оперы і балета Г. Аладава...

Мядалем «За трудовое отличие» ўзнагароджаны: дырэктар Беларускай Дзяржаўнай драматычнай оперы і балета Г. Аладава...

Закладна помніка воінам Совецкай Арміі і партызанам, якія загінулі ў баях за вызваленне Беларускай Беларусі

Студэнты, насяля парады войскі Мінскага вайсковага дэпартаменту...

Падзвіг яе навікі ўзвалічыў і ўславіў нашу савецкую Радзіму. Імя Совецкай Арміі з удзячнасцю вымаўляюць цынер не толькі народы Савецкага Саюза...

Совецкай Арміі, бяспрашчым нашых партызан. Сёння, у дзень 30-годдзя Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі...

Да месца закладкі сабралася тысячы працоўных Мінска. Сярод прымалі сакратар ЦК КП(б)Б Н. І. Гусараў...

Воіны-пераможцы прайшлі ад Падмажы да Усходняй Прусіі і Памерані, ад Волгі да Эльбы, ад Сталінграда да Барліна...

Савецкія людзі заўсёды будуць памінаць, што жыццё і кроў воінаў нашай арміі і партызан, якія загінулі ў баях за свабоду Савецкай Айчыны...

У сувязі з трыццацігоддзем Беларускай ССР прыбылі шматлікія лісты і тэлеграмы ад дзеячоў мастацтва і літаратуры братніх Савецкіх рэспублік...

Разам з усімі народамі СССР гераічны беларускі народ упеваў слаўнымі старонкі ў вялікую гісторыю свабоднай барацьбы за цынь, свабоду і незалежнасць нашай Савецкай Радзімы.

Сёння, у дзень вялікай урачыстасці беларускага народа, у дні, калі народы магутнага Савецкага Саюза пад кіраўніцтвам геніяльнага Сталіна...

Старшыня выканкома Мінскага гарадскага Савета дэпутатаў працоўных К. Н. Дзюганшэўскі прадставіў слова Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР В. І. Казлоў.

Завіш мільёна беларусаў адважна змагалі ў радах Савецкай Арміі. Савецкая Беларусь стала магутнай крыніцай усенароднага партызанскага барацьбы супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Прысутныя ўшанавалі памяць воінаў Савецкай Арміі і партызан, якія загінулі ў Вялікай Айчыннай вайне Савецкага-Саюза. Журботна гуцьме мелодыя траўнага марша, выконваемага ваенным аркестрам.

Нямёркнутай славай пакрыла све баявыя спякі нашы Савецкая Армія ў Вялікай Айчыннай вайне. Бесмертным

Перамогу над фашысцкай Германіяй, — працягае далей таварыш В. І. Казлоў, — мы атрымалі даной цяжкіх ахвяр. У суровых баях з ворагамі загінула смерцю храбрых шмат нашых бацькоў, братоў і сёстраў — верных сыноў і дочак сваёй Савецкай Радзімы, гераічных воінаў

Пасля заканчэння прамовы, тав. Казлоў зняў пакрывала з гранітнага каменя, на галадкім баку якога надпіс: «Тут будзе пабудаваны помнік воінам Савецкай Арміі і партызанам, якія загінулі ў баях за вызваленне Савецкай Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у 1941—44 гадах». Урачыста гуцьме Гімн Савецкага Саюза.

Святочны канцэрт Беларускай музыкі

3 студзеня 1949 года ў Мінску адбыўся канцэрт Беларускай музыкі, прысвечаны 30-годдзю Беларускай ССР.

Канцэрт пачаўся выступленнем Беларускага Дзяржаўнага ансамбля песні і танца пад кіраўніцтвам заслужанага дзеяча мастацтва БССР Р. Шырмы.

Аркестр народных інструментаў пад кіраўніцтвам заслужанага артыста БССР І. І. Жыноўіча выдатна выканаў першую частку сімфанеты М. Чуркіна і шмат іншых нумароў.

Завоўга да пачатку канцэрта глядзельную залу запоўнілі дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР і Вярхоўнага Савета БССР, дэлегацыі братніх савецкіх саюзных рэспублік, дэлегацыі Масквы і Ленінграда, міністры Беларускай ССР, Героі Савецкага Саюза і Героі Соцыялістычнай Працы, сталецкія прадпрыемстваў, дзесяці навукі, літаратуры і мастацтва.

Прысутныя цэлага сусветнага народнага артыста БССР і БССР, лаўрэата Сталінскай прэміі Л. П. Александровскую, народнага артыста БССР І. М. Балоніна, М. І. Дзюганшэўска, Р. В. Млодэк, заслужанага артыста рэспублікі Н. Н. Сардэбава, С. Ю. Друкер, якія выступілі ў канцэрт.

З вялікім поспехам выступіў калгасны хор сяла Азяшчына, Рэчыцкага раёна, пад кіраўніцтвам Т. К. Ланішані. Добрае ўражанне ў гледачоў пакінула выступленне сялянскага хора сяла Вялікае Падлессе, Баранавіцкай вобласці, пад кіраўніцтвам Г. Цітовіча. Хор выканаў беларускія народныя песні «Дзякуй Сталіну», «Рэчанька», «Нам прыслала Масква падкрэпленне».

А восьмай гадзіне вечара ў ўрадавай ложы ў Вялікай залы Савета Міністраў Вярхоўнага Савета СССР таварыш Нікалай Міхайлавіч Швернік. Прысутныя ў залі стаячы наладжваюць бурную агульную блізкашаму саратніку Вялікага Сталіна таварышу Н. М. Шверніку.

Заслужаны поспех выпаву на долю маладога саліста Дзяржаўнага тэатра оперы і балета БССР Н. Д. Воружэва, які выканаў «Партызанскую» і іншыя песні.

Цэлага сусветнага народнага артыста БССР і БССР, лаўрэата Сталінскай прэміі Л. П. Александровскую, народнага артыста БССР І. М. Балоніна, М. І. Дзюганшэўска, Р. В. Млодэк, заслужанага артыста рэспублікі Н. Н. Сардэбава, С. Ю. Друкер, якія выступілі ў канцэрт.

Разам з таварышам Н. М. Швернікам ў ўрадавай ложы — сакратар ЦК КП(б)Б В. І. Гусараў, Старшыня Савета Міністраў БССР тав. А. Е. Кляшчова, старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР тав. В. І. Казлоў.

Першае аддзяленне канцэрта было сплочана выступленнем танцавальнай групы Беларускага Дзяржаўнага ансамбля песні і танца, які з вялікім майстэрствам выканаў беларускія народныя танцы «Крыжачок».

Аркестр народных інструментаў пад кіраўніцтвам заслужанага артыста БССР І. І. Жыноўіча выдатна выканаў першую частку сімфанеты М. Чуркіна і шмат іншых нумароў.

Адкрыццё дошкі Гонару перадавых калгасаў

3-га студзеня ў Мінску адбыўся ўрачыстае адкрыццё Дошкі Гонару перадавых калгасаў рэспублікі. Мэтанам, на якім прысутнічалі члена дэлегацыі лясных калгасаў Мінскага раёна, прынялі ўдзел: сакратар ЦК КП(б)Б Беларусі С. Д. Ігнашеў, тав. П. З. Ціц, сакратар Мінскага абкома і горада КП(б)Б В. Е. Чарнышоў, Міністр сельскагаспадарчай БССР С. С. Касцюк, член сельгасзаблуда ЦК КП(б)Б П. Браўкаў, намеснік Міністра сельскагаспадарчай БССР С. М. Гласаў і іншыя.

Урачыстае адкрыццё перадавых калгасаў пачалося ў 1949 годзе павінны дамагчыся новых слаўных перамог. Па даручэнню Савета Міністраў БССР і ЦК КП(б)Б тав. Калінін абвясціў рэспубліканскую Дошку Гонару перадавых калгасаў адкрыццём.

Назвы 22 калгасаў, якія згодна рашэння Савета Міністраў БССР і ЦК КП(б)Б Беларускай саюза на рэспубліканскую Дошку Гонару. Са словамі ўдзячнасці партыі і ўраду і асабіста таварышу Сталіну за клопаты аб калгасным саюзстве на мітусню выступілі: старшыня калгаса «Мажэ соцыялізма», Барысаўскага раёна, А. Е. Мухін, аграном калгаса «Чырвоны партызан», Мінскага раёна, Н. І. Стопкі і старшыня калгаса «Чырвоны аграрнік», Мінскага раёна, Ф. Т. Трушчэвіч.

Пятро ПРЫХОДЗКА ГАСТЭЛАВЫ КРЫЛЛІ

Мая Беларусь — край Дняпра і Палесся, Празрыстых азароў, крыніц, Краіна сардэчнай купаліўскай песні і пільных пастоў ля граніц.

Шырокіх садоў і густой Белавены Са сцэнамі думных зуброў, Краіна калгасных прастораў базмежных, Завоўд, машын, трантароў.

Пад сонцам вялікай свабоды і брацтва Расла ты у працы, ў баях, Краіна майго залатога юнацтва, Любімай маёй мая.

Ты ў баях салдатам залечвала раны І слапа на падзвігі зноў, Па сцэнах лясных ты вяла партызанаў, Адажных народных сыноў.

Ты сэрцы людзей напоўніла сілай, Раскрыла нам скарбы зямлі, Героям дала ты гасцэлавы крылы, Каб вечно з табою жылі!

Прывітанні дзеячоў літаратуры і мастацтва

У сувязі з трыццацігоддзем Беларускай ССР прыбылі шматлікія лісты і тэлеграмы ад дзеячоў мастацтва і літаратуры братніх Савецкіх рэспублік, у якіх лічы вітаюць беларускі народ з вялікім сьвяткам і выказваюць яму самыя шчырыя свае пажаданні ў дасягненні новых поспехаў.

Трыццацігоддзе вашай рэспублікі — гэта і наша сьвята, наша ўрачыстасць, — піша лаўрэат Сталінскай прэміі паэт Мірзо Турсун-Зае.

Мы ганарымся тваімі поспехамі, Беларусь! — уклікае народны артыст Казахскай ССР Шахэн Айманав.

Мы любім і высока цэнім беларускую мастацкую літаратуру, — гаворыць пісьменнік Андрэй Душчэ, дэпутат Вярхоўнага Савета Маладэцкай ССР.

Няхай-жа вечно, негаспаляна зяе ў сусор'і братніх рэспублік цудоўная Беларусь! — гораца заканчвае сваё прывітанне паэт Барэла-Фінскай ССР Тобіас Гутары.

Вечна будзе жыць наша дружба, якую выхавалі вялікі правадор і настаўнік таварыш І. В. Сталін! — ад усяго сэрца гаворыць украінскі паэт, лаўрэат Сталінскай прэміі Андрэй Малышка.

Тэтыя словы — сведчанне высокіх патрыятычных пачуццяў савецкіх людзей, іх радасць за росквіт народнай гаспадаркі, навуку і культуры братняй ім Беларусі.

Прывітанні лісты беларускаму народу прыслалі: народны паэт Армені, лаўрэат Сталінскай прэміі А. Ісаакян, мастакі кіраўнік Дзяржаўнага тэатра «Этонія» народны артыст СССР А. Лаўтэр, народны артыст Туркменскай ССР Аман Мухамедзэў, азербайджанскі пісьменнік Абдула Шаіг, заслужаны дзеяч мастацтва Кіргізкай ССР, пісьменнік Кубаньчэб Мадіаў, заслужаны дзеяч мастацтва Караэла-Фінскай ССР, кампазітар К. Рауліс, заслужаны дзеяч мастацтва Армянскай ССР, прафесар Вавік Вартачан, Народны артыст СССР Бюль Бюль, Народны артыст СССР Мухамеджан Касымзэ.

Гораца віншум

Гораца віншум работнікаў мастацтва Беларускай з трыццацігоддзем рэспублікі. Беларусь народ мае права ганарыцца сваімі цудоўнымі майстрамі — артыстамі, мастакамі, музыкантамі, якія стварылі глыбокія і яркія творы. Жадаем вам, дарагія таварышы, далейшых творчых поспехаў на карысць нашай вялікай Радзімы!

ЛЕБЕДЗЕУ, БЯСПАЛАУ, ПІМЕНАУ.

Ад усяго сэрца

У дзень слаўнага трыццацігоддзя Беларускай дзяржавы гораца вітаю гераічны народ Беларусі, яго мастакоў і іх барацьбе за пабудову камунізма ў нашай краіне і іх барацьбе за стварэнне высокадэкаўнага тэатра сацыялістычнага рэалізма.

Жадаю новых працоўных перамог і творчых поспехаў.

А. ГЕРАСІМАУ, Прэзідэнт Акадэміі мастацтва СССР, народны мастак СССР.

Ад'езд дэлегацыі братніх рэспублік

4 студзеня з Мінска выехалі дэлегацыя Рэспублікі, дэлегацыя працоўных горада Масквы, дэлегацыі Украінскай, Узбэскай, Казахскай, Грузійскай, Азербайджанскай, Літвійскай, Латвійскай, Кіргізкай, Таджыкская, Армянскай, Туркменскай, Эстонскай і Караэла-Фінскай Саюзных Савецкіх Рэспублік, якія прымалі ўдзел у святкаванні 30-годдзя Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі.

На Мінскім вакзале дэлегацыі праводзілі т. т. Н. І. Гусараў, А. Е. Кляшчова, В. І. Казлоў, С. Д. Ігнашеў, І. П. Тур, М. Т. Ілаўчук, М. В. Зімянін, Л. Ф. Ціц, А. А. Абрашэў, П. З. Калінін, А. І. Золаў, В. Е. Чарнышоў, К. Н. Дзюганшэўскі, прадстаўнікі працоўных Мінска, дзеячы навуку, культуры і мастацтва Беларускай ССР.

Акадэмія навук СССР жадае слаўнаму беларускаму народу новых поспехаў

Ад імя савецкіх вучоных гораца вітаю Беларускаму Саюзнаму Соцыялістычнаму Рэспубліку з яе слаўным 30-годдзем.

Шчыльным сувязі дружбы і супольнай творчай працы звязваюць народы братніх рэспублік нашай краіны, аб'яднаных адзінай мэтай — будаўніцтва камунізма. Па шляху, укаazanаму вялікім Сталінам, ідзе наша краіна да чыстых і новых поспехаў ў ўсіх галінах прамысловасці, сельскай гаспадаркі, навуку, літаратуры, мастацтва. Перад усім светам развіваецца на ўсёй сваёй вялікай культуры народаў Савецкай краіны, нацыянальная па форме, сацыялістычная па зместу. Яна дэманструе перавагі сацыялістычнага ладу, які адкрыў нябачаныя магчымасці для развіцця творчых сіл народаў. Увесь свет інер прача бацьчы тое, што навуку працоўных босеміротна прынялі марксізма-ленінізма і да якіх пагібельных вынікаў вядуць творы аналагетаў буржуазнай культуры.

У гэтых дні вайны, якая вавесла цяжкія раны вытнечай рэспубліцы, Беларускай інтэлігенцыя змагалася ў радах Савецкай Арміі, вяла партызанскую барацьбу ў тылу ворага. Акадэмія навук Беларускай ССР, 20-годдзе якой хутка будзе адзначаць навуковы сьвет, здолела аб'яднаць сілы вучоных на вырашэнне важнейшых задач эканамікі пашыранай вайны і пасляваеннай пільгодкі. Вялікія работы выдупца ў галіне вывучэння прыродных рэсурсаў, атрымання новых відаў сыравіны для прамысловасці, павышэння прадукцыйнасці сельскай гаспадаркі, вывучэння выдатнай гісторыі культуры беларускага народа.

У дзень слаўнага юбілею Акадэміі навук СССР жадае беларускаму народу далейшых поспехаў. У супрацоўніцтве з Акадэміяй навук іншых рэспублік і з Акадэміяй навук СССР вучоныя Беларусі несумненна ўнесуць новы вялікі ўклад у агульную стваральную працу вешчага народа. Да гэтага заклікаюць і вядуць нас большыя партыя, вялікі правадор таварыш Сталін.

Акадэмік С. ВАВІЛАУ, Прэзідэнт Акадэміі навук СССР.

Вітаю братні беларускі народ

Трыццаці год у гісторыі народаў — невялікі час, але ў жыцці савецкай краіны ён складае перыяд, які мае значэнне не толькі для народаў нашай дзяржавы, але і для працоўных усяго свету.

Эстонскія працоўныя праяўляюць усе большы інтарэс да жыцця беларускага народа, да яго навуку, мастацтва, літаратуры. Перакладзены на эстонскую мову вершы Янкі Купалы, у бліжэйшы час будуць выдадзены творы другіх беларускіх пісьменнікаў. Яны называюць моладзь з выдатнай гісторыяй нашага народа, з гераічнымі подзвігамі яго сыноў у Вялікай Айчыннай вайне і на будучым пасляваеннай пільгодкі.

Працоўныя братняй Савецкай Беларусі з гораца могуць азірнуцца на прайздэны шлях: Вялікая Кастрычніцкая сацыялістычная рэвалюцыя, грамадзянская вайна, гадзі сталінскіх пільгодкаў, Вялікая Айчынная вайна — вось асноўныя этапы вялікага шляху рэспублікі. Беларусь народ пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна ўжо ўвечна ідзе па шляху да камунізма.

Гораца вітаю братні беларускі народ з прычыны вялікага сьвята і жадаю аму алыч большых працоўных поспехаў у барацьбе за перамогу камунізма.

Мы ганарымся тваімі поспехамі, Беларусь! — уклікае народны артыст Казахскай ССР Шахэн Айманав.

Мы любім і высока цэнім беларускую мастацкую літаратуру, — гаворыць пісьменнік Андрэй Душчэ, дэпутат Вярхоўнага Савета Маладэцкай ССР.

Няхай-жа вечно, негаспаляна зяе ў сусор'і братніх рэспублік цудоўная Беларусь! — гораца заканчвае сваё прывітанне паэт Барэла-Фінскай ССР Тобіас Гутары.

Вечна будзе жыць наша дружба, якую выхавалі вялікі правадор і настаўнік таварыш І. В. Сталін! — ад усяго сэрца гаворыць украінскі паэт, лаўрэат Сталінскай прэміі Андрэй Малышка.

Тэтыя словы — сведчанне высокіх патрыятычных пачуццяў савецкіх людзей, іх радасць за росквіт народнай гаспадаркі, навуку і культуры братняй ім Беларусі.

Прывітанні лісты беларускаму народу прыслалі: народны паэт Армені, лаўрэат Сталінскай прэміі А. Ісаакян, мастакі кіраўнік Дзяржаўнага тэатра «Этонія» народны артыст СССР А. Лаўтэр, народны артыст Туркменскай ССР Аман Мухамедзэў, азербайджанскі пісьменнік Абдула Шаіг, заслужаны дзеяч мастацтва Кіргізкай ССР, пісьменнік Кубаньчэб Мадіаў, заслужаны дзеяч мастацтва Караэла-Фінскай ССР, кампазітар К. Рауліс, заслужаны дзеяч мастацтва Армянскай ССР, прафесар Вавік Вартачан, Народны артыст СССР Бюль Бюль, Народны артыст СССР Мухамеджан Касымзэ.

Беларускім братам па мастацтву

Руская інтэлігенцыя, у прыватнасці мастацкая інтэлігенцыя сталіцы СССР, радасна перажывае разам з беларускім народам яго сонечнае сьвята. Мы з вялікай увагай і інтарэсам сочым за ходам развіцця братняй культуры Беларусі і, у першую чаргу — за ростам яе мастацтва.

Выдатныя дзеячы тэатраў Беларускай ССР карыстаюцца ў нашай краіне вялікай папулярнасцю. Імяны такіх артыстаў, як Александровская, Гебаў, Валодзі, Млодэк, Ждановіч, Уладзімірскі і многіх другіх надзейна заваявалі ў нас глыбокія сымпатыі і павагу. Выдатныя творы беларускіх скульптараў Азгура і Грубэ дасюнна ўпрыгожваюць выставачныя і музейныя залы сталіцы.

Масквічы ніколі не забудуць жакады беларускага мастацтва, якая адбылася за год да Вялікай Айчыннай вайны і з'явілася бліскучай дэманстрацыяй шматтрапанасці беларускай культуры і мастацтва, вышпаваных ланіска-сталінскай нацыянальнай палітыкай. Шматразавае на-

ступныя прыезды ў Маскву асобных беларускіх артыстаў і цэлых калектываў і, нарэшце, навукаў гаспадаркі Беларускага Дзяржаўнага драматычнага тэатра імя Янкі Купалы зноў з яшчэ большай упэўненасцю паказалі нам, што беларускае мастацтва, вапнянае на форме і сацыялістычнае па зместу, прадаўжае непакідаць іскі ўтвора, набываючы больш глыбокі ідэйны, патрыятычны змест.

Няхай мацнее і развіваецца непарушная дружба

Трыццацігоддзе Савецкай Беларусі святкуе не толькі беларускі народ. Разам з ім гэтую азнаменаваную дату адзначае ўвесь многанациональны Саюз братніх Савецкіх рэспублік, у тым ліку і грузійскі народ.

Беларускі народ разам з другімі народамі нашага Саюза плячом к плячу змагаўся супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Работчы і сяляне Беларусі з дапамогай вялікага рускага народа ўстанавілі ў сваёй краіне ўладу працоўных і сталі на шлях сацыялізма. У выніку ажыццяўлення сталінскіх пільгодкаў Беларусь ператварылася ў квітнечную рэспубліку з развітай прамысловасцю, буйным калгасным земляробствам, перадавой культурой.

У дзень слаўнага юбілею ад усяго сэрца рады прывітаць беларускі народ які разам з усімі савецкімі народамі нана ідзе да зычных вяршніцтва.

Беларуская савецкая драматургія і тэатральнае мастацтва адыгралі вялікую ролю ў выхаванні беларускага народа ў духу камунізма, аддзясці нашай Радзіме, партыі Леніна—Сталіна.

Няхай расце і квітнеч паэд соцыялістычнай інтэлігенцыі Савецкай Беларусі, яе гаспадарка, яе культура, яе народ.

Анакій ХАРАВА, народны артыст СССР, лаўрэат Сталінскай прэміі.

Дарагая, гераічная братняя Беларусь!

Ты сустракаеш сёння дзень трыццацігоддзя свайго савецкага жыцця. Гораца прывітанне і любоў ідем табе мы, работнікі літоўскага савецкага мастацтва!

Нашы гістарычныя шляхі ішлі доўга побач, а цяпер зліліся ў адзін шлях — шлях да камунізма пад сцягам Леніна, пад кіраўніцтвам Сталіна.

Мы адчуваем тваё плячо, адчуваем рыту твайго магутнага кроку наперад, чым тэма пераможную песню.

Слава гэтаму шляху! Слава вялікай партыі Леніна—Сталіна, якая вядзе нас да бліскучых вяршніцтва камунізма!

Мы гэта чуюм і адчуваем не ў першы раз. Ужо на шлях Групаўда мы разам, плячом к плячу ішлі ўперад і білі злосных нямецкіх захопнікаў, а на чале з нашым старэйшым братам — вялікім рускім народам дабілі іх фашысцкіх напачадаў у Вялікую Айчынную вайну.

Няхай жыць Савецкая Беларусь!

Галоўны рэдактар М. ГОРЦАУ. Рэдакцыя: М. БІЛСІНАУ, В. ВІТКА (Н. І. СІСЬКО) — нам. галоўнага рэдактара, М. КАЦАР, П. ПАДКАВ